Масса а мехкашкара пролатареш, вІашагІкхета!

СЕРАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Советен Министрий Советен орган

«СВЕТ»

Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

№ 33 (4478). | ЕРА, 18 март, 1971 шу. | Мох 2 кеп.

Газета арадувл 1923 шера денз

Контрольный экземпляр

СОВЕТАШ—ХАЛКЪА ІАЬДАЛА ОРГАНАШ

«Советски Іаьдал — из ба къаьгача аламашта корабль сопиллиамага бода; цудухь — тешаме боле а, цудухь — эшабербоаца а нисъ». Вай социалистически паччахьалкхен дерригача историе ма дарра бакъду уж ленински деллаш. Болхлой класса революционни творчества, ахьниска шерашка дика чІоагІеннад советски органий гІулакхаш, общественни производство дегІаькхувьлара, хелхъ боаькма планаш кхоачашьара хьалдаре цар белхтоьхкам лаьхбоннад. Советий балха тІа дІахо дегІаьлаьхкад демократически хьисапаш, лаьхбеннад боахами культурен дегІаькхувьлара, къаьгаьмахоцта коммунистически хьтІам балара лоарХіамеГІа дола деллаш кхоачашдара дьаьтера цар лоарХіам. КПСС ХХІV-ча съезда Директивай проекта тІе оттадьла моттигерча Советий вливнии роли дІахо чІоагІьелга.

Салхан кепайозон тІа арахьняй «Къаьхьагмахой депутатий районийн городийн Советий болх дІахо тоабара де дезарий къаьхьарчуьн» КПСС ЦК соцама мидложеен. Из документ социалистически демократ дегІаьхьулара, советски органий болх тоабара парте ева йоаьхкон кхы цхьаьхха а къаьстта тешал да.

Соцам тІа боах, коммунизм ТІаьхьара хІаьнарча хано кера, хьа а доккхаГІа дола дехьарашдо хьалхашка оттаду къаьгаьмахой депутатий районийн городийн Советаша. Моттигерча советски органаша хІана а бинза пайда эшаг баьвча вата ду гІулакхаш тоадара, районийн городийн бо-хам комплексеш дегІаьхувьлара йоаьчча шоай боьхонеча торочеш, экономически, реформа чаьхьаькхарца дувзаденна дола боахам хьалдаре ІІ пецдаш дехьачашдо дьаькъе доагІеча тайпара тІаГІеррта чаьхдаькхкад гІулакх. Юрташкарча дуккхача районий Советаша колхозийн а, совхозийн болх мела тІаберзабу лаьттанцрн хьайбеккарен йоала продукци дуккагІа яккхаран паччахьалкхенга йоахарен, из яккхарга дІабола мах лоьхбара, къаьхьагма оьсарле лакхьара йолча резервах бинзагІа пайда вЗара. БоарГІаьчта тайпара боле тІаьхьожам масседа а доаттабаш. Чуьле цІеношн, культурно - бытовой коммунальни гІирсаш хьалдаре делама. Белгалдьаьхад Советий организационни балха тІара цІенхаттта кхоачашбоаьдарш а.

КПСС Центральни Комитето белгалдьаьхьхад кхоачамбоаьдараш ІІаьдоахьлгеч моттигерча Советий болх дІахо тоабаьхен советски органашта леш доаьн партийни кхаГІад дІахо эргалоаьдахаш тоаьденнд дарг ца хилараш дувзаденна хилар.

Къаьгаьмахой депутатий районийн городийн Советех моттигашка партен паччахьалкхийн политика практически чакхйоахьгІа ІаьлашвеІ йолча паччахьалкхен органий кокъоттигера звено а доарХіам. КПСС Центральни Комитето белгалдьаьд дар ГІулакхаш тоадердола хьалда паьчкъаш. Белгалда ъьаЧа, шерьий районийн городийн доаьдечкача предприяттей, учреждеией, организацей перечень. Районийн городийн болхам дегІаьдоалаберча предприяттешкен организацешкен къаьнарГІа дакъа лацийтар, шоай территориэр тІарча предприяттей организацийн баллах хьалхулш дола ІІамаш моттигерча Советашта дуккагІа хьашт хилийтар дуьйа даноа: дарггоаьнаш лаьрхІад, цар пайдаех цхьаьдола лакъа городийн районийн бюджеташка дІачуТелга. Иштта пайдане дуьхьа ГІулакхаш чакхдола оттадьлъ чуІеча цІеной фондах пайда дикаІа эпаран из шиЙ метте доаттаварн, гІирсаш хьалдаре планаш кхоачашьара, бытовой ГІулакхаш деца предприяттей балха хьалтара, юрта боахам сиха дегІаькхувьла аьина парте оттаьв программа кхоачашьара хьалхара моттигерча советски органий бехкоткхам лакхбар дуьйа а.

Партийни комитеташта тІадилад шоай территоре тІара моттигера лоарХіам болаш дола дерригача деллаш кьеста, цоьй компетенце доаьоиел чухьа еррригача предприяттей организацейн балха, моллагІча ведомстваш кара уж ялеа, координиен ен тІаьхьожам лоаттабан белаш йола паччахьалкхен ІаьдалаГІа полномочийн оргаьаш хилараХ тарра моттигерча Советий болх дІахо тоабаран лоарХіам лаьхбаран чакхдаьхана дарггоаьнаш дола гІулакхаш чакхдоаьхьгІа. Парте райкомашн горкомашн декхарийла и Советий роли авторитет лаьхьара деннд йоаьхло е, уж шоай мукъаГІа хьаларг цар инициативен ьъаллана а дегІаьлхуьйла а. Лаьхбе беза советски законаш дика кхоачашдара, гражданий бокъонаш хьашташ лорадара хьалхара Советий бехкоткхам.

Из сопам ІаьлымаТе боккхача лоарХіаме ба вай мехка социалистически демократ дІахо, дегІаькхувьлара, паччахьалкхен гІулакхашта доал деча къаьхьагмохшо бола дуккха нах юкъе оьаРа. Партийни комитеташ бокхта органиэаторский болх чакхбаккхана баргбан мехка вахарера Советий лоарХіам лаьхбара, КПСС Центральни Комитето белгалдьаьхьгІа ІаьлашвеІ чакхдаьхьа. Ленинский принципашца хьалхе а лелаеш, партийни организацеш декхарийла и бахача нана Советий балха боарамга хьажка Советий паччахьалкхен политика, цун демократически ГІулакхий мах беш хилар, Советашца, Советех ІаьдІаГІа дувзаденна мел дола ІаьмаГІеррача парте гІулакх хиннд а иштта долаш дусаш а хилар теркаддеш хила.

13 июне арГІаГІара хоржамашца хуьрга республикаГІ Лаккехьарча Советашкен паччахьалкхен Іаьдала моттигерча органашкен. Из боккха событи я вай общества бахаре. Вай мехкара тІара хоржамий кампани — Советий, цар депутатий, паччахьалкхен органнзма еррригача звеньай гІулакхашка хьажкар цар мах бари саанна чаккъовлаш а. Хоржамашца кайо ечи хана хаРаРгІоьна лаьрхІа анализ ю ІаьЙа балха, хьалда предложеений тел советски органий гІулакхаш тоадара. Партийни организацей декхар — наха ягачучуьнга дизза ладуьГІар, тІара мацьера предложеений чакхдоаькхкхина тІаГІеррта вІашТІехьаьккхар. Хоржамашта хьалха беш бола беррига болх Советаш дІахо чІоагІьяра цо новкъостал дегІолча, къаьгаьмахой творчески энтузиазм аВ»рйолча тайпара вІашТІехьбаккха беза.

Гергахоачаш латт вай партен паччахьалкхен историе чухь ешха — кастта шиЙ болх дІаболаберГІа Советски Союза Коммунистически парте ХХІV-ча съезда. Социалистически общества цхьоаГІо, халкъ партена гонахьа эйхха хоттадалар, цун политически къаьхьагамен хьинарца, социалистически яхь иэз болаш айЙарца къаьгаш шьарн хьахьохкар — вай социалистически строй керла коталоаш йоахарг-ГІаьрах бола тешаеш.

(15 мартера «Правда» передовая).

РСФСР ЛАККЕХЬАРЧА СОВЕТЕ ХУЛЧА ХОРЖАМАШТА НАКЪАДОЛХАШ

ХОРЖАМИЙ ОКРУГАШ ВІАШАГІЬЕХКАЙ

РСФСР Лаккехьарча Совета Президиумо РСФСР-а Конституе 25-ча статьяга а «РСФСР Лаккехьарча Совете деча хоржамий хьаькъехьарчу Положене» 25-чен 26-чен статьашка а хьежжа 15 марта шиЙ Указаца 894 хоржамий округ вІашагІьеллай Российски Федераце Лаккехьарча Совете деча хоржамашта.

РСФСР Лаккехьарча Совете деча хоржамашта йолча хоржамий округий хьаькъехьарча ГІ РСФСР Лаккехьарча Совета Президиумо Указа йиэза текст кепатох «Советская Россия» яхача газете тІа. (ТАСС).

РСФСР ЛАККЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМЕ

РСФСР ЛАККЕХЬАРЧА СОВЕТЕ ДЕЧА ХОРЖАМАШТА ЙОЛА ХОРЖАМИЙ ОКРУГАШ ВІАШАГІЬОХКАР

РСФСР Конституе 25-ча статьяга а «РСФСР Лаккехьарча Совете деча хоржамий хьаькъехьарчу Положене» 25-чен 26-чен статьашка а хьежжа хуьх тайпара хоржамий округаш вІашагІьехкай РСФСР Лаккехьарча Президиумо РСФСР Лаккехьарча Совете деча хоржамашта:

НОХЧ - ГІАЛГІАЙ АССР

876. **Ленинскийн хоржамий округ** (центр — г. Грозный, Ленинскийн райисполком).

877. **Заводской хоржамий округ** (центр — г. Грозный, Заводской райисполком).

Город Грозне районаш: Заводской Октябрьскийн.

878. **Гудермеский хоржамий округ** (центр — г. Гудермес).

Гор. Гудермес; районаш: Грозненскийн Гудермесскийн.

879. **Назрановский хоржамий округ** (центр — г. Назрань).

Гор. МалгІабик; районаш: МалгІабикна, Надтеречни., Назранен.

880. **Наурски хоржамий округ** (центр — Наурски станица).

Районаш: Наурскийн, Сунженскийн, Шелковской.

881. **Урус - Мартана хоржамий округ** (центр Урус-Мартан).

Районаш: Ачхой - Мартана, Ведана, Урус-Мартана.

882. **Шьаьла хоржамий округ** (центр — юрт Шьаьла).

Районаш: Ножай-Юртан, Советски, Шьаьла.

АПРЕЛА ЧОТАХ

КПСС ХХІV-ча съезда сийна къаьхьгаьма вахте эттарча бурутохара балхий Карабулакски управленее дуьхьара бригадаша тІаІаьлеьна кхоачашьий бурутохара хьалхара кварната план. Царна юкъе хьалха лаТТ бурутдетта мастер С. И. Михайлов керте латта бригада. Цо бурутохий йола Аллан Чурт ский № 1003 йола скважина ну управлене эттарга кІоьвргаГІа бурутоха дезачарех цаГІ. Кварната план кхоачаш. а ях хІаьна шоллагІча кварната чотах бурув тохан я из. Ер шу доладелча деза планаш соьгІа бригада теха бурув 640 метр я. Иштта дика къаьхьгаш я бурувдеттга мастерашца Д. И. Тонкогубов, Ш. А. Байгереев керте латта бурувдеттга бригадаш. ХІаьнлехьа кхоачашьий цар а бурув тохара кхаьн бІатта задаьн.

А. БАКАЛЮК,
тха штате вовца корр.

ЯХЬЕ КОТБАЬННАРАШ

(Кагирхой республикански слетера)

Ужк дєношка город Грозне эпсарий ІІІагІа КПСС ХХІV съезда сийна яьржача яхье котбаьнна кагирхой республикански слет хилар. Зале гулбеннабар вай городашкарен юрташкарен кагирхой, партеи комсомолен ветеранаш, комсомольски органий кхоллаяр.

Съезда гергарча хІара деина ударни къаьхьгаьмаи тІехлика дешаран яхача девинзаГІа къаьхьгаш ІІаьрхІа ешаГІ. Хоржамашта хьалха беш бола беррига болх Советаш дІахо чІоагІьяра цо новкъостал дегІолча, къаьхьгаьмахой творчески энтузиазм аВ»рйолча тайпара вІашТІехьбаккха беза.

Гергахоачаш латт вай партен паччахьалкхен историе чухь еза ха — кастта шиЙ болх дІаболаберГІа Советски Союза Коммунистически парте ХХІV-ча съезда. Социалистически общества цхьоаГІо, халкъ партена гонахьа эйхха хоттадалар, цун политически къаьхьгаьмен хьинарца, социалистически яхь иэз болаш айЙарца къаьгаш шьарн хьахьохкар — вай социалистически строй керла коталоаш йоахарг-ГІаьрах бола тешаеш.

(15 мартера «Правда» передовая).

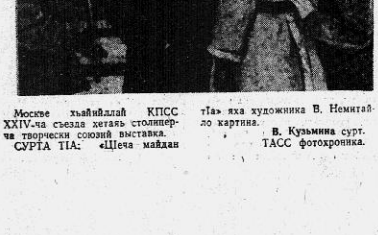

Москве хьаййиллай КПСС ХХІV-ча съезда хетаьх столиперча творчески союзий выставка.

СУРТА ТІА: «ЦІеча майдан тІа» яха художника В. Немиталло картина.

В. Кузьмина сурт.
ТАСС фотохроника.

КПСС XXIV-ча СЪЕЗДА НАКЪАДОЛХАШ

Балхаца безам хилча

Гроозера воагІаш Надтеречни районе Лаккхановре яхача юрта дІаьхьчалехьа наьхьа тІара дІаьхьежача дика гуш я, Тирка ІІаьс метр мара ганьи йоаьшаш ІІаьлаьна «Верхненнурский» совхозе ІІаьрхІа ІІаьрг-товарни ферма. Гаььара хьежача холуш да цу ферма болхлой барт болаш хилар. Доахан чулатта еррига помещеен дика тоаьна, кІир теха, нах чубаха цІенош санна, цІна латт. Лесть я помещеенга тоаьхьа а.

Дуьхьа халонаш нийсьелар дІаьдахача шера цу ферма болхлоштта. Воча хьала тІа долаш чусодпдир 1969 шера гурахь доахан. ЭшаГІа ах а дацар ІІаьлаьдь хиннд доаьхьар. Деттача доахах цхьаГІа дикъа кІезига шура лу-ча фух дар. Лоаьца аьЧа, геттара хала дар доаькъаьта, бежа Іуьтта болх бе. ХІаьта, я, ха ца лоарХіам, иэз хІо ца беш ха-ьаргІа шура яккхара план 104 процента из паччахьалкхенга доХхара — 110 процента кхоачашйр цар.

Къаьстта дика къаьхьийтар цу шера доаькъаьна Мадаева Матусас, Хасбулатова Амината, Дуьхьа Маккас, кьччар. ХІара кхоабача Іаттагара социалистически декхарех 2070 килограмм яхха ваьш хиннча Матусас 2854 килограмм Аминатен Маккасен 2678 килограмм шура яьккхар. ЦхьаГІ центнер шура яккхара планах 14 сомн 73 кепийн дІадахийта доаьхьа. Цхьаьна ІІаьрхІа ІІаьрг-ГІаьрах 14 сомн 73 кепийн дІадахийта доаьхьа. Цхьаьна ІІаьрхІа ІІаьрг-ГІаьрах 14 сом 65 кепийн мара дахаьнзар.

КПСС ХХІV съезда накъаьболхаш лакха социалистически декхараш тІайийцар ферма къаьхьгамгоша кергача пятилетка хьалхара шера. Иштта, съезд хьалхара дийнахь 1971 шера хьалхара квартала планаш соьгІа паччахьалкхенга 70 тонн шурех 10 тонн дулхи дохха лаьрхІар цар. Уж декхарш кхоачашдара дукха гІулакхаш ІІаьлаьдь ферме. КІезига шура ду луш даРаш ньаьна зарийнІа а даьхь дуьхьа шура луча фух дола доахан доаьладьа. Планаш соьгІа ІІаьлаьдь доаьхьар а. ХІаьта из дерригА а доаьхьгаьмаьна. Шура яккхарга дІадодар лоаьдара лоарХіаме ГІулакх да ца.

Дика ІІаьшІехьаьккхад доаькъай, бежа Іуй балхашара безам соьбаькхара ГІулакх а. Хьайбаш латтаьн хІара помещеен доаькъаьна салаІа цІа да. ХІаьта мукъача хана газетаьн журналашца леша, радиогІа лаьуьгІа, телевиэорга хьажа бозаьн бар ферма ЦІеча уголок ваха мара везаш. Планал соьгІа ньккхача хІара центнер шурех шу кхоачалуш 3 сомн ах сомн аьчА-лу. ДІадахача юбилейен шера цу тайпара пре-мией нІйца йу дукха доарХіам ба. Масала, Мадаева Матусас 600 сом премн нІйцар цу шера.

Цу гІулакхаша дикка лаьхьо ферма болхлой кхаьхьгамга оьсарлЕ. Цунна тешал ду доаькъай, бежа Іуьтта Мадаева Матусас, Хасбулатова Амината, Дуьхьа Маккас, кьччар. ХІара кхоабача Іаттагара социалистически декхарех 2070 килограмм яхха ваьш хиннача Матусас 2854 килограмм Аминатен Маккасен 2678 килограмм шура яьккхар. ЦхьаГІ центнер шура яккхарга планах 14 сомн 73 кепийн дІадахийта доаьхьа. Цхьаьна ІІаьрхІа ІІаьрг-ГІаьрах 14 сом 65 кепийн мара дахаьнзар.

КПСС ХХІV съезда накъаьболхаш лакха социалистически декхараш тІайийцар ферма къаьхьгамгоша кергача пятилетка хьалхара шера. Иштта, съезд хьалхара дийнахь 1971 шера хьалхара квартала планаш соьгІа паччахьалкхенга 70 тонн шурех 10 тонн дулхи дохха лаьрхІар цар. Уж декхарш кхоачашдара дукха

ПАРТЕ ПЛАНАШ—ХАЛКЪА ПЛАНАШ

КПСС XXIV-ча СЪЕЗДА ДИРЕКТИВАЙ ПРОЕКТ ЮВЦ

ЙОККХИЙЧА ЭРГАЛОНИЙ ПРОГРАММА

Дукха ха йисаш Советски Союз Коммунистически парте XXIV-ча съезда болх Даболабе, Къаьгагма кердача толамех, города а юрта а вахарг, промышленностан юрта боьхкачен хиннача кердача, дог ГIебдоькхаш долча хьукмех дизза да ду исторически собственна вай гергакхочаделл дола хIара кердан ди. Берригача советски наьха а санна, Грозненерча къаьгаьмгой къаьгаьмгой ваьнна ГIоагIга айдаьл кепатехь арахьккача, кердача пхе шера планах йолча КПСС XXIV-ча съезда Директивай проектех. Берригача достижение ГIоагIга ваьнна ГIоагIга айдаьл кепатехь арахьккача, кердача пхе шера планах йолча КПСС XXIV-ча съезда Директивай проектех. Берригача достижение ГIоагIга ваьнна ГIоагIга айдаьл кепатехь арахьккача, кердача пхе шера планах йолча КПСС XXIV-ча съезда Директивай проектех. Берригача ваьнна

МАЛГІАБИКЕРА АВТОТРАНСПОРТНИКАШ

КПСС XXIV съезда пятилетка Директивашу тіа бокхча теркам тіабхийтаб автомобильни транспорт діаха ебаяра, цох пайда эцера.

Из декхар кхоачашдара Малгіабикерча автотранспортни предприяте коллектив мишта арсіаттаяьнний хьажа лаьрхіар оаха массехк ди хьалха.

Дувца а дезаш, биркъе вахар дер хьалха автотранспортникий лакхе айеннача уллача 36-ой участке хиннар. Хіаьта хіинз? Кердана города юхке шаьрача хозеча метте улл боаккха боакам.

Ба а ба из боахам укказа керда яьхьача е йолахкаш латтана а предприяташта юкъе тоаш а а цу кьонача города ерригача хозалца діауьш а.

Коанлігарашка машинаш діайу ухаш, юхаарахкаш кьаьст-кьаьста наьхьаш кіала хоза оборудованца іалашдаь кіоагаш а доккхаш. Хіанз аттагіа да діайода, чуйоагіа машина малгіача технически хьа-ла тіа я хьажа, а. Хьалца санна, цІогІаро а дегташ механикаш лерга базоц шоферийн.

Эгіен магіен дагіаца доккхийча шин зденеи юкъера тхов чакхбоа цу коанлігаранна тіа гіелла. Цу зденей доккхача, сийрдена, сапортігарча кабинеташ, хьаьхьагаш ба кулгалой, инженерно-технически, бухгалтерски боалой. Дуккха аттагіа да кьаьхьга, уйла е, хьачуьнечоа эшер фуй хьажа, цунга ладуьгіа.

Дагедоагіа, цу автотранспортни предприятора шоферашца саравьа чубелхаш автобусгачча нахах уьзалуш хулар шоаш діаьхьийа а Бенна уж Йеспер хсерца. Хіанз шоаш балхара боаллаше а діайхен шийлен хий долча шоай коа йоаллача бане чу цІен а беле мара чубелхаш.

Сога шоай боахам хьаьхьийхаш лел кадай зіаммга саг АТП кертера инженер Картоев Іалаудин. Ший коа, цІагіа из эрзаш хьана сенна гіедаяха ва из. «Хьажал — йоах цо асфальтоца шаьрдаь доГІа хий соцзардоацаш цхьаь оагіорхьаьра кіаьнга лохаьхьа доца доккха коа, фу хала да ухх тіо діа а оттаяь машинах кулг тоха, хьажаш.

Тіаккха машинашта технически Іуна, ремонт ечо боккх йіаьхьа-ча гаража шин-шин клеткаш чу лаття автобусаш хьажерд йийла латтана яьшка наіарех. Ремонта мел эша хьоачам ба цу хіара клетка чу.

— Тіеаріа хала хьувзар тхо хьалхаріа яхаш дувц АТП директора заместитела Цечоев Лаьчес — Путевкаш тіа из йоазув деш, шоферашца: «хьо сакъг хьалха, тіехьа венаяь, яхаш тешам бейна кьамаьлаш деш дуккх хе йолйора. Хіанз сокунд хьалха, тіехьа йоацаш автомата ше хь а діаяхьо, шоферагга кора юхе латта минот а яккхийтаг.

Гуш да транспортникий болх Іилман ларда тіе бала гіертагга.

— Иштта эргадаьнна хьашташ къаьхьегама, заденеи хьоачашъра мишта Іадиь, — хет ас Лаьчиіга. Цу заттаргу Іаьца ца хьаьгіа. Діадоладелаьх хьачуьннача АТП партийнн организацие секретера Бахмурзиев Увайса Бакхиэва кхаьхьа а хаяра сона цу эргаьнна мел берзет дьиннад. «Вай коллектив КПСС горкомен горисполкомен Сийлен доска тіе яьлар», — аьлар Увайса, ше райкомера вогтіаше а.

Цу районерча а республикерча а ше санна болча предприяташ юкъе хьалхале лелаш йоаллийний из. Цифрашка диллина теШамагіа хурдга из дочш, Діадаьвна юбилейин шера дьар ца аьлча а дергдеш. ПланаГіа 61 эзар тонн мухь діа-хьа бахьа безаш бар транспортниашц цу шера. Діа-хьа бихьар ба 70,700 тонн (117 процент). Е езаш хинна тонно-километрашц — 1 млн. 525 эзар, яьрашц — 1 млн. 845 эзар (121 процент). Цхьаьккха пулит йисвиц тіехьхочашц ца еш. Еррига а йиха километрашка диллина 103,7 процент кхоачашъьгіа шерарг заДаин.

Кестта хурйолча съездан сийна йоаьвенна яхьо кхы а айеш латт хьажар долча коллектива кхъьстама оасарле. Январь ударин темпошца чакхбьккхаб. 7 эзар тонн мухь діа-хьа бахьа яьра ца безаЧа метте цу бетта діа-хьа бихьаб 9 эзарн 300 тонн мухь. Иштта ланха да кхідола хьоккамаш а.

Коллективца юкъе тіехь-тіехьа дуккагіа хуп кхъьгагаца шоай сийна садиьшш летаду нах. Церех цхьаьгіий шереш яьхар сона уггаяь. Автобуса тіа болх бала волча Боков Ссарбийка ер йьккхар эргаца хьалха. Из яккха йоаГіаш а я: дин шера кхоачашъьгіа цу хьинер дорча коммуниста ший лиини пятилетка.

Иштта могабеш бийцар шоферашца Узиев Суатан, Шадиев Махьмад, Мержоев Муса, Ямдаров, Ярагін, Кертоев Шаьхьингірн, Чениев Ахьмад... Дуккха йіаьхьа йиш йоаш яр цар цІерий спиСок-м.

«Парте съезда — кхъьстама соагіа», съезд гаргаувза хіара ди — ударин кхъьгагаца белгалдаькхіа яхаш цигарча пар'ргаизацие лозунгашца, политикохтетамо балхаца бу тіахьехан зехьъ боиш. Ший низаца керда боахам Іо а билла хьалхашка латта декхарашц кхоачашде оарцагіьнний боаьх Керима кулгеду автотранспортникий коллектив.

М. ЗАНГИЕВ.

КЕРДАЧА ОБЩЕСТВА СУРТ ГОЙТАР

ПАРИЖСКИ КОММУНА

100 ШУ

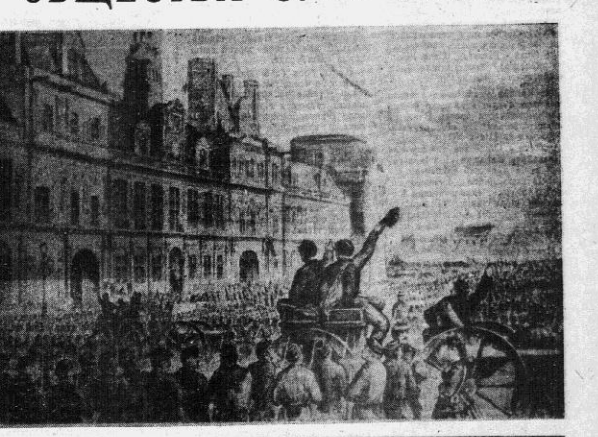

«Ратушаца хьажкашкара майдан тіа Коммуна хьажхайкаяр» (К. Маркеен Ф. Энгельсен музей фондашкара сурт).

ТАСС фотохроника.

ЛАКХАЧА ХЬУВКЪАМА ЛАРД

Каст-каста біаргагуш хуп уьх тайнара сурт: фуьг біаГіа а вазе саго хьаБедоал из, бе хьоаха а дийя оал: «Хьувкъам дика лургболаш да». Фу діа а долська хов ялаташ лелаДеча говзаячашта из діаДийнарга мел ялат дарДа. Беза беза фийг бола фу діадийча, цхьатарра тіадоал, чІоагіа дегіадоаГіа ялат, диза Іуп канаш. Хозехтдаь оалаш дан: діадийнчуьнга хьажка да хьаьуьр. Долчи, фу кхеделга віаштіехьаккха деза. Фу лелаДеГіа діаХо тоаданза дарг ца хилар къаьста белгалдоаккх. 1971 — 1975 пергашка СССР халкъа боахам дегіаБоаБабара пхе шера планах йолча КПСС XXIV-ча съезда Директивай проекта тіа. Еррігача культурай хьаьхьаьл лаькхара, продукци дуккагіа яккхара чакхдаХа доагіача гіулаккхашта пийсса да из.

Уьх тіехьарча цІерашка Наурски района колхозашен совхозашен дас еш бола боаьхо ю фуьг, кхоачашбаЬара чутоос из, діадера кондицен лакха болаш кийчду. Хіанз діаотталадь хатт 15 эзар центнер совгіа е планал 2 эзар центнер хіанз дац аьнна — Аьмхагіа дола фу. Цунах 105 процент діадувца стандарта цхьаьлагіча класса да. Хіанз боахамай стандарта боарамга кхоачаде да хьажкійіий лицензий фу. Діаоттадь лоаттадеча фуна дика тіаЬхоамш оттабаьб. Хіанз а да социйташ цІенДеш лаТТ из.

Діаоттадь фу дика лоаттаДеГіа віаштіехьдаькхха «Красное знамя» яхача колхозе. Деррига фу цхьоалагіаЧа классага діаКхочаЧадаьл. Кхы пуд эсалагіа уклаза яІалла да а дин фу. Хіара парти шиШе — къаьст - къаьста латт. Тіайоаьхкаш этикеткаш я, температура режим яийса лелаю, фу тіехдьаькха тіУндалийташ. Фу чулгіа чеиШ тіена я. Деррига а из дьар ши саг ва — керттера агроном М. Чачоеви агроном - семеЙсод Н. Осинован.

Фу дас санна леладу «Терский» совхозе. Уклаза деррига фу цхьаьлагіЧа классага діаКхочаЧадьл. Цушна хьалхара жон луш цхьа саг а волаш діаДеиНад. Хіара шера дукхагіча дьаттаяьца діІоЬо оаха бІаьцин. Цар ца ІІіеш хьла деза, цідухьа хаддвнна из пувхех пІенДеш да боаКамаш.

Тха районе боахамашка парте XXIV-ча съезда Директивай проекта ювцаш латт. Цу тіа ваьнна уйла тіайохийт лаьтта леладелгін хьайбан леладелгін діаХо діагіаДоаладаре. Дика вентиляціа а йолаш лертіа хранилищашкі хіла колхозашкен. совхозашкен Промышленность дукхагіа арахеца еза хьажжійі фу доКъеду машинашт. Иштта дикагіа кийчде деза діаЛувредола фу, кіара боахам ме термоЧуташ хіна еза, чуийца дьиннчуьл тіехьагіа фу пІенДе, из дика дий хьежа, дика кийч а дьа діаоттаде деза.

Еррігача культурай хьувкъам тешшаме дакхбергболча тайнара віаштіехьаькхха деза оаха фу леладелгіа, продукташ дуккха а дуккагіа яха еза, доатташ доза дакхл лаца деза кердача пятилетке ялат дуккагіа дакккара плаНаш кхоачашьеча.

ЧЕРТЕНКО,
Наурски района паччахьалхкен фуН инспекце начальник.

КВАРТАЛА ПЛАН КХОАЧАШЪЯЬЙ

Хьиннре кхаьхет КПСС арІаМарче XXIV-ча съезда сийна къаХьегама вахте латтаяь Грозненски районе «Юбилейнийн» совхоза шурий - товарни ферма хьайбаш леладераша. План 90 гоиа болча 100 тоиН шура яккха, планагіа лаьрхіар 75 йолча укх шера хьалхарча квартале паччахьалкхенга 70 тоиН шура йоХка — иштта декхар тІаийнцар цар цу доаллуш.

Шолг доШ толамша кхоачашдаьл ферма болхлоца, хІаьта шура яккхар план 120 процент кхоачашъьйІ. Из толам боаккхача кхьаьста дика кхьаьйІгаЬ. Доаркъаца Дагаева Залпас, Дашаева Дешес, Хажбахмадова Закията. Цар 140 — 155 процент кхоачадЬлий кварТала шура яккхара заланоШ.

КарагІаьдьначух кхоачам бе лаьрХіадаш ферма кхъьегамхоша. ПланагІа лаьрхІачуьл совгІа Дьхьонна 25 тоИн шура яІа лаьрХіад цар сьелло ший болх дІаболабу да тІаккохчаш.

Т. ТАРХАНОВ.

ЮРТБОАХАМА — КЬОНА СПЕЦИАЛИСТАШ

Укх шера Нъьсарчеца совхозатехникумо арахийцна 303 юртбоахама-юкъера специалист. Уж ба зоотехникаш, ветеринарин фельдшераш, кхиБараш.

Ноях - ГІаллай юртбоахама министерства уж эшаьта колхозашкен совхозашкен дІаьхьоаберга къона специалисташ, цхьабараш лаьхьера дешара заведенешка дІаХо деша ГІорГоа.

Нъьсарчеца совхоз - техникуме оШш а заочни а отделенешка дешаш. Дукъа кагиркой ба вай республикера санна ловалаХара республикашкара а. Эшаьп Іомаяра, ЗалаІара, практика дІаяьхьара дешархошта эшаьп доаЛа хьалаш доЛаш да техникуме. Полаш а спортивни зал, библиотека, столови, общежиташ.

А. КУРКИЕВ.

КХО ЙОАЗУВ

ОЧЕРК

ГРОЗНЕНСКИ ремонтно-механически заводе коа діачуьлаш, аьтта оагіорпахь, хоза кийчдаь хьаьтеха доаллача доаккаяь ГІа бІаьг тІа на отташ тІехноалелаш. Цун цхьаьн оагіорахь керте ялаь да тха ветеранаш Іьана. Цу дешешта кіаг хьаьтеха доаЛх заводе хьаьнаГІа болча болаХой портреташ. «Тхона хьокхам телараш (тха маяканг) аьнна керте яІаьлчча кІалдоаькхаш таХан балха тІа хьаьла латтарий поррсташ». Гитлеровцаш Советски Эскаре водаш вешаьнаь наКъаьоаькхаш тхьо шу даьнна зІаммга саг вІр из. Керда новьхостий боЬаш, эскаре деаЛаяи къонахчуьлаХи кхуьш хоза дІайодар ха. ЦхьабаКъда цьа шуьн ворхІ бутти бабьчча Іьаржа Боаз Наора — гитлеровски болх-таш вай мехкех летар. Тіом болабеннача дийнахь Украина цхьаьн городе лаьттача полкаца вар Махьмад. Цунна дайра мах-ша болчаи советска наьха горгдаШта, юртаШта бомбаш етташ, гунахь доаЦа бераш, истий, бокхий нах боабеш.

— Са чуоалаш машар хургбаП шуна, фашисташ! Ховрдг-ка вайгіа дехке малагіа воаЛ.

1941-ча шера 22 июне ше ны ца ІІоагіо дег чура ца йоаЛаш, советски эскарой мугіарашка моастагічоа майра латаш, Сийлаь - боккха Дай - мехка тІом чакхбаьлххар Іисаевий Махьмада. Ленинграда ны болаЬ-ча. Выборг, Рига мукъайоахача, моастагічуна лиГтарий хьалхарча мугіаре гіаЛгіай зІаммга саг лаьттаяь гойташ да тихан Дарсиговна вакха сийрдаБоахА СССР-а Лаккехьарча Совета Президиумна Указах тІиНна деза говзатІаш.

Тіом чакхбаьлна вай мехка хьалкьа боахам хоаметтаотІабе больбеннаяь 1945-ча шера Казахски ССР столице Алма-Ате кхььчар Дарсиговн.

— Малагіа кулга говзаЛ йолаш ва хьо новьхот Дарсиговн? Бал-дайта йоазонаш да. Тіом чакхбаьлна эскарера заводе нахан, республика юхеатрбаГіча Алма-Атера Грозне венан. Уьхаза шийна ба боЬзаяь, безаЧа балха ва.

Советски Іаьлал дьаьнна 22-шу дизар ше вагіа а кхийнаЧа а Мочих-Юрта дезаШ Махьмада, Цу деноШка гаргарчар, доттагІаша Советски Эскаре водаш безаш нах наКъаьоаькхаш тхьо шу даьнна зІаммга саг вІр из. Керда новьхостий боЬаш, эскаре деаЛаяи къонахчуьлаХи кхуьш хоза дІайодар ха. ЦхьабаКъда цьа шуьн ворхІ бутти бабьчча Іьаржа Боаз Наора — гитлеровски болх-таш вай мехкех летар. Тіом болабеннача дийнахь Украина цхьаьн городе лаьттача полкаца вар Махьмад. Цунна дайра мах-ша болчаи советска наьха горгдаШта, юртаШта бомбаш етташ, гунахь доаЦа бераш, истий, бокхий нах боабеш.

— Са чуоалаш машар хургбаП шуна, фашисташ! Ховрдг-ка вайгіа дехке малагіа воаЛ.

1941-ча шера 22 июне ше ны ца ІІоагіо дег чура ца йоаЛаш, советски эскарой мугіарашка моастагічоа майра латаш, Сийлаь - боккха Дай - мехка тІом чакхбаьлххар Іисаевий Махьмада. Ленинграда ны болаЬ-ча. Выборг, Рига мукъайоахача, моастагічуна лиГтарий хьалхарча мугіаре гіаЛгіай зІаммга саг лаьттаяь гойташ да тихан Дарсиговна вакха сийрдаБоахА СССР-а Лаккехьарча Совета Президиумна Указах тІиНна деза говзатІаш.

Тіом чакхбаьлна вай мехка хьалкьа боахам хоаметтаотІабе больбеннаяь 1945-ча шера Казахски ССР столице Алма-Ате кхььчар Дарсиговн.

— Малагіа кулга говзаЛ йолаш ва хьо новьхот Дарсиговн? Балхаьтар военкомо.

— Са кулга говзаЛ хІанз эшаш яц, нов. военни комиссар. Фашисташа меттаХь етта Іомаяьла мара кхы говзаЛ Іомае кхийнадаЛ са.

— Аз дийшаЛ хьа кьаьхаташ. Бизза советски саг ва хьо, нов. Дарсиговн. Вай заводашта, фабрикашта хІинз чІоагіа эш хьо санна барашц. Вагоноремонтни заводе бех болхлой. Цига ГІоргеий хьо?

— Из хетта а дезаш. Кхоана деиз со балха лархіа негарга. Махьмада боЬзаяь бІаЦер заводе болх, Безаме, юкъера дегіаЛа, тІаьх ваШна зІаммга саг шийна хьалхашка эттача, уйлаЬе вахар завода директор. Цкъа укхаГаьхь хьожаШ, тІеккха шийна хьалхашка дадача Махьмада кавхаташка хьежаШ вагіар директор. Шекваьннача Махьмада аьлар:

— Новьхот директор, комиссара шоана болхлой эш аларгіа венаяь со. Нагахь ше болхлой хьайца дьаьнадаЛе, кхьчьаьха ГІоргеиа со.

— Хьо дукхавахарг, зІаммга саг, болхлой тхона чІоагіа эш. Хьа кьаьхаташка хьежача, хьа гіоьн-стаЛ дайча саго діаВохийта, тІа тайна ваш хьо. Хьа дог ю-кхаргдоацаш фу болх хьона дургбар-теш яхаш вагіа со.

— Со Іемаяьл баЛхаш леха, атто-лаю кьерла. Моллагіа а болх бе беш сона.

Токара болх Іомабе (ученикала) Дарсиговн діаЛацаш завода директора приказ техар. Цуо тІехьагіа баяза ахьа бутт бабьчча 4-ча разряда токарь хІлар цох. ЯlхаЛгіа шера болх бабьчча заводера хьа а вахина Грозне вахаяь воагіа Махьмад накъаьоаькхаш бар цу шерашка пупна хьийха а ха мича вахаяь безам ба хьа? — хьаьттар военкомо.

— Са кулга говзаЛ хІанз эшаш яц, нов. военни комиссар. Фашисташа меттаХь етта Іомаяьла мара кхы говзаЛ Іомае кхийнадаЛ са.

— Аз дийшаЛ хьа кьаьхаташ. Бизза советски саг ва хьо, нов. Дарсиговн. Вай заводашта, фабрикашта хІинз чІоагіа эш хьо санна барашц. Вагоноремонтни заводе бех болхлой. Цига ГІоргеий хьо?

— Из хетта а дезаш. Кхоана деиз со балха лархіа негарга. Махьмада боЬзаяь бІаЦер заводе болх, Безаме, юкъера дегіаЛа, тІаьх ваШна зІаммга саг шийна хьалхашка эттача, уйлаЬе вахар завода директор. Цкъа укхаГаьхь хьожаШ, тІеккха шийна хьалхашка дадача Махьмада кавхаташка хьежаШ вагіар директор. Шекваьннача Махьмада аьлар:

— Новьхот директор, комиссара шоана болхлой эш аларгіа венаяь со. Нагахь ше болхлой хьайца дьаьнадаЛе, кхьчьаьха ГІоргеиа со.

— Хьо дукхавахарг, зІаммга саг, болхлой тхона чІоагіа эш. Хьа кьаьхаташка хьежача, хьа гіоьн-стаЛ дайча саго діаВохийта, тІа тайна ваш хьо. Хьа дог ю-кхаргдоацаш фу болх хьона дургбар-теш яхаш вагіа со.

— Со Іемаяьл баЛхаш леха, атто-лаю кьерла. Моллагіа а болх бе беш сона.

Токара болх Іомабе (ученикала) Дарсиговн діаЛацаш завода директора приказ техар. Цуо тІехьагіа баяза ахьа бутт бабьчча 4-ча разряда токарь хІлар цох. ЯlхаЛгіа шера болх бабьчча заводера хьа а вахина Грозне вахаяь воагіа Махьмад накъаьоаькхаш бар цу шерашка пупна хьийха а ха мича вахаяь безам ба хьа? — хьаьттар военкомо.

— Тха цех КПСС XXIV съезда сийна къаьхьегама вахте эттаЙ. Цехерча болхлоцца юкъе а ТхаЛхаЛ лаТт Дарсиговн. Нагахь ешена ДаЙйолаш ший норма по кхоачаЧа ца еш. ХІанз 1972 шера чотах болх беш ва из. Бетта 250 сомал кІезигаГіа ваЛий, иЛаш цо. Цуо совгІа хІара бетта, яхар санна ахчаш ерешеш тел цунна. Цо ший токарин станока тІа хьаяь атуЛкаш, пальцаш саг хьажа вешаш хилаш. Вай республике а ешеш а кхьаьна иа Іеш, доаЛоа арахьарча дукхкхача мехкашкарча бурокшашка хоаЧ уж. Из кьамаЛ дешнешьа Махьмад болх беш воаЛлача діаКхьаЛар тхо.

Сона воззаш, хьаЛхаГіа са кьаьнаЬ хІинз саг вагіар из.

Біаргах сьаьрг кхийтаЧа санна шо-шоий станцкаш тІа бурокшашта яша баЛхаЛаш кийчьеш боахкар токараш.

КІайлуш боаГіаш корта а болаш волаш нарех цаГі сона воаЛ-зийташ пІелг тІаьхьеКар цеха начальника.

ТІаваха Дарсиговн балхх вакха ца лоа латташ кІезиг-дукха хІ- яьккар аз. Зуура из Махьмад. Мел ьаьча а ха ДІаяхача саг вокхка хуЛ. Корта кІайбаЛарГіа из воккхагіа хете а, массаиса а кадайІа-м Махьмад вар, сихгаІа кхеташ санна летар цун станока чярх, бІубенна дар цо летта кулгаш. Дикача плотника фаттано даччаГі ужйта шоЛхаш тарлора болатагіа токарин станоко діаухйитачарех.

Дикхха са яьлар. Шийна гаьна доаЛаш латта тхо бІергадайра Махьмада.

Таханаца норма кхоачашъ вальнавар из. ГІаьхьхь деЛкъийна хІама дуа ха яр.

Цеха начальника кабинете тхо лагіаш хаттар дир аз Махьмадга:

— Фу де ДьаьрхІа ва хьо уьх шера?

— Укх пятилетка хьалхарча шера шин шера план кхоачашъе дага ва со, — аьлар Махьмада.

Тха къамаьлара ладуьгіаш ваьгіаЧа Валентин Александровича соГаьх хьо а вийрза аьлар:

— Мехьмад нІе бера да вовха хой хьона?

— ЙІе бер, да, нана—цхьаЙта саг хоза дезал да, — аз аьчча, вела а вела,—футбольин командаш хІлаг кхы цаГі эш аккарна аьлар Елисеева.

— Укхо-м беташ бу, — аьлар Махьмада, — бакъда дезалгара хьаЛхара совгІат хІанз кІаьчаЙ вайга.

— Маьлагіа да из?

— Йоккхагіа йолча Тамарас медицински училище тІехдика дийна йоаккхаш дипломе чуьлеш ди да мара дан.

Тхо цу гІулаккха разьхаш хІлараш тоаш хІинчча Махьмада вела а кьежа аьлар:

— Школе дешнаЧа яхнгеГіа дешара тІехьа дусаш цІаьккхаГіа а дан. Из хьалха БаьккхачуЛ воагіа кхаъ бапар.

Цийсту журналиста воаьрс нах: хІама баЙза баЙ-теш сона ераш цьаьхьагіа, хІама хьаьлаьтеш из аьхар вахарах? ЙьаьЙ нах хулаш. Иштта хІлар сона а Грозненски ремонтно-механически завода токара Дарсиговн Махьмада кхьаьгама кийчка тІара кин йоазув, барт бола коллектив, цунна дола цун дезал баЙзаяь.

И. ВЕДЗИЖЕВ.

«СЕРДАЛО»
3-ча оагІ. 18 марта 1974 шер

НАЬХА УНАХЦІЕНОН ДУХЬА

Ужх деношка г. Грозне эпсарий ШагІа хилар Нохч - ГІалгІай республика ЦІеча ЖІарга общества отчетно - хоржамна конференци. Ужх тІехьаьрча шин шера общества бьаьча балха хьакъехьа доагІ йир Нохч - ГІалгІай ЦІеча ЖІарга общества председателна нов. Албогачиевас, Цо аьлар:

— Халкъа унахцІено лорьаьра маххуьла духьхаГІа йоаьхо ю вай коммунистическа партен Советски правительствен. Цу ГІулакха тІаберзабь ба ЦІеча ЖІарга республикански Общества яьа а. Ужх тІехьаьрча шерашка ЧІогІа а еш-ний дегІа а аьхкай Общества чуйоагІа юхьханцара organизашеш. Духьхьал ужх тІехьаьрча шин шера 1958 шера хиннаьчу шайта процент духьхаГІа хиннаб Общества членаш. ХІаьта беррига а членаш 278600 саг.

Наьха унахцІено лорачеча учреждениешеш ЦІеча ЖІарга organизашеш дуккхача шера ткьаьна бе ча балха хьаьхьехьа санитарно-оздоровительн ГІулакхаш чаьх-доахача санитарин активаша дагьа лоацаш хилча, профилактически балха тоЛам боаЛаш хилар. Мисаьла, грипп, эпидемическ даьраш хьайна санитарин активаша нах бахача кошка обходаш ю. Цу ГІулакхо торо хулийт, шоашта а ца хоаш, тамогаш болча нах гучабаьча, наьха ЦІеношка стационарашца вІашагІЕьхьа, цьаьхь болча унахошта гІілакх де. тІкашка, столовешка, общежитешка санитарно - гигиенически режим лоаттае. Цу хьакъехьа дуккха масаЛаш доаладе йиш я. Кхоачам ба ДІаЛаахча шера цу мероприятешка дагьа лоацаш 45 саг хиннаь аьлча.

ХІара шера бокхха болх бу республиканскин комитето юрбоаьхама кхьаьхьагиахошта санитарин ГІулакх дара. Цу ГІулакхо торо хилийтаГ республика дуккхача районашкара (Сунженски, Надатречни, Шелковской, Ведана), хина источникий, кхаГІ тІарча станаий. Фермай, нах бахача юртий санитарин хьал тоаде.

Дукха болх баьб бахача наха санитарин кхетам балара а. Тайп - тайпарча кружокашца дарца унахошта гІулакх де кхьдола санитарно-гигиенически ГІулакхаш кхоачашде 48 сонгІа саг кийчьаьа.

ХІанз республике болх беш я унахцІенон 25 университет, 60 унахцІенони къонача новкий школа. Цар чу дешаш ва 3,5 зкар саг.

Кьаьстта бокхха теркам тІабахийтай оаьх школашца беча балха. Ужх тІехьаьрча хана тоаденаьд школашка унахцІенон уроташ чакхйоахилга, санитарин рейдаш ю, унахцІенон цІейп чакхлоах, санитарин посташ дружинаьш вІашагІЕьехк. Кьаьстта дика отгабаьб ва болх г. Грознерча № 56, 48, 50, 21, йолча, Ассински, Алпатовски юхьарча школашка.

Республика районашта юхьа эпгара бокхагІа а я г. Грознерча Ленински районо Общество, Цу общества член ва района 50,5 зкар саг. ХІаьта парех ци зкар гаргІа саг донор ва. Дукха мотттигаш нийсу унахошта цІий эшаш. ХІаьта ва эпшача хана хьоачам боллаш хилаш. Цудухьа хІара шера дуккагІа хилийта хьоаьх хьо торо пороаш — варш Ленински районо Цечча ЖІарга общества Председателта нов. Петуховас. ДІаХо цо дийцар районо санитарин ЦхьаЛ тоаьдара йоаьй общества кхоачашдеча ГІулакхех. Тоаьдин а хиннаьй ДІаэттад, аьлар цо районо промышленни предприятеша юхьа ужх деношка г. Грозне эпсарий ШагІа хилар Нохч - ГІалгІай республика ЦІеча ЖІарга общества отчетно - хоржамна конференци. Ужх тІехьаьрча шин шера общества бьаьча балха хьакъехьа доагІ йир Нохч - ГІалгІай ЦІеча ЖІарга общества председателна нов. Албогачиевас, Цо аьлар:

— Халкъа унахцІено лорьаьра маххуьла духьхаГІа йоаьхо ю вай коммунистическа партен Советски правительствен. Цу ГІулакха тІаберзабь ба ЦІеча ЖІарга республикански Общества яьа а. Ужх тІехьаьрча шерашка ЧІогІа а еш-ний дегІа а аьхкай Общества чуйоагІа юхьханцара organизашеш. Духьхьал ужх тІехьаьрча шин шера 1958 шера хиннаьчу шайта процент духьхаГІа хиннаб Общества членаш. ХІаьта беррига а членаш 278600 саг.

Наьха унахцІено лорачеча учреждениешеш ЦІеча ЖІарга organизашеш дуккхача шера ткьаьна бе ча балха хьаьхьехьа санитарно-оздоровительн ГІулакхаш чаьх-доахача санитарин активаша дагьа лоацаш хилча, профилактически балха тоЛам боаЛаш хилар. Мисаьла, грипп, эпидемическ даьраш хьайна санитарин активаша нах бахача кошка обходаш ю. Цу ГІулакхо торо хулийт, шоашта а ца хоаш, тамогаш болча нах гучабаьча, наьха ЦІеношка стационарашца вІашагІЕьехьа, цьаьхь болча унахошта гІілакх де. тІкашка, столовешка, общежитешка санитарно - гигиенически режим лоаттае. Цу хьакъехьа дуккха масаЛаш доаладе йиш я. Кхоачам ба ДІаЛаахча шера цу мероприятешка дагьа лоацаш 45 саг хиннаь аьлча.

ХІара шера бокхха болх бу республиканскин комитето юрбоаьхама кхьаьхьагиахошта санитарин

«Санитарин хьалаш дагІа ХьаЛ». Дикагі а болча активисташ та ахчан премеш, соаГІаташ тел.

Шоай опытах дийцар Химкомбината ЦІеча ЖІарга общества юхьхьацарча organизаце председателна нов. Осипенкос а санитарин хьалаш дика хиларгА диллача районе хьалхара мотттиг ыккхай Химкомбинато. Из де торо хиннай юхьхьацарча organизаце ший болх ГІулакх доаладеш. ВІашагІЕьхьаккхарах. Духхьал ДІаЛаахча цхьаьн шера общества члений санитарин эшаеш лакхьара 263 лекци дийцай, кийчьаьа шоваткъа санинспектор, хІара бетта цкъаьа «УнахцІенон Денош» чакхдоах, болх беш я санитарин ялх дружина.

— Бокхха болх бу общественен санитарин инспекцеша тха санитарно - эпедимически станце болх-лоша санна столовешка, кафешка, кхьна общественин мотттаШка тІаЬхьожам лоаттабара, — аьлар городской санэпидстанце бокхха-ГІа волча лоро нов. Самойловича. Цудухьа санитарин инспектораш кийчьаьа бокхха терахх тІабохийт оаХ. Духхьал ДІаЛаахча цхьаьн шера 71 инспектор кийчьаьа.

М.-Р. ПЛИЕВ.

Сурта тІа: конференце доакъошкий — донараш (аьрдЕьарча аьтехьа): **Омархаджаев Насредин** —Наьсарен районни больница керттера лор, **Н. В. Долгова** — Гудермесски медицинскин оборудоване завода ЦІеча ЖІарга Общества юхьхьацарча организаце председатель фельдшер, **Н. Н. Потоцкая** — ЦІеча ЖІарга Общества Ассински консервни завода юхьхьацарча организаце председатель, завода унахЦІенон пункта фельшер, **Т. В. Бондаренко** — Наурски районо ЦІеча ЖІарга Общества председатель, **Е. Х. Мазаева** — Сунженски районо Карабулакерча ЦІеча ЖІарга Общества участкин комитета член, юртарча медпункта фельшер, **Б. М. Мадатов** ЦІеча ЖІарга Общества председатель, районни санэпидстанце керттера лор.

И. ПЛИЕВА сурт.

ЙОЛАШ я НЕФТЕКАМСК ЯХА ГОРОД

Цун ЦІерага ХьежачА гуш ма хиллара, межкьаьттахоша йиллай из город. БаргІ ши ХьаЛха Башкире хьажиний из, Ухтаза ялча промышленш шера шийтта миллион тоннага кхаччалца межкьаьтта хьалъуо лаьтта кІаЛара.

ЦхьаБаьхІа, город ДегІаахьулар межкьаьтта хинна Іаш. ДитЬ цу ЬаЛха укхаза хьалЬе йоЛаЛай Кармановски ГРЭС. ХІанз цу йІоьхала станце болх беш я ЛІарано 300 зкар кхловатт иза болаш йоЛа хьо энерголлок. Болх бе йоЛаЛийта езаш я кхы а ужжамо йоЛа. ЦхьаЛ блокаш 800 зкар киловатта лаьрхІа агрегат-гигантш.

ДІаяхача пятилетке города дегІаахьа доладенна: индустре цхьаьхьа тайпа а. Город Тольяттера Волжски автозавода юхьхьацара продукци енний искусственни телатий заводо. Керттера бедаь цо дІаййо лоаЛлаха хьаЛъеш латтача искусственни тринотаЬа фабрикагара. ХІара шера заводо арахецарГЬ искусственни телатий 20 миллион квадратни дешеннерчи, пленочни материаЛаш, ний чаях ца дуЬЬа прокладкаш, советски керда «Жигули» яха маЛолитражкаш кийчьаьра йоЛа маЛх ца іаткьайта шитокаш.

1971 шера доЛаенна йиСлаГІа пятилетке Нефтекамска гаргаЛо тессий татарски Набережные Челны яхьа ужа ЦІеначу. ХІанз ца хьаЛъеш лаТт доккхий мухьаш кхуьЬа автомобилаш ергйоЛа йоккха завод. Цу совгІа, Татаре ергьа самосвалашца йоЛа шассе